

TECKNAREN

CECILIA TRENTER

Förlaget Orda
Fantasy

TECKNAREN

Cecilia Trenter

Tecknaren – Cecilia Trenter
ISBN 978-91-7553-051-2

© Förlaget Orda 2013
Omslag: www.Okapi-Grafik.com
Typografi: Palatino LT
Utgiven av Förlaget Orda AB
Tryckt i Polen 2013

www.forlagetorda.se

Till Ejner

Gudakrönikan

(Kopia funnen i Siarnas hus i Chloa en mansålder efter det stora kriget. Anteckningarna är gjorda av en icke namngiven Siare)

I tidernas begynnelse på gudarnas första dag förälskade sig Mana, månens gud, och Siva, det jordiska livets gudinna, i varandra. När underjordens och bergens gud som hette Vorde, såg deras kärlek, greps han av harm och avund. Han sände mörkrets gåta över deras hjärtan och de greps av förtvivlan och svartsjuka. Deras kärlek vändes till hat.

Men Siva bar kring sin hals himlens stjärnor och magins amuletter som var gudarnas själar. I striden brast det gudomliga halssmycke som hon hade lovat att beskydda. Över berg, slätter, skogar och hav föll magins amuletter och gudarnas styrka förringades och spriddes över jorden.

När himlens och havets moder och solens fader såg vad som hände dömdes Mana och Siva till straff som ska vara till tidens ände. Var gång Mana lyfter sin silverfärgade sköld mot himlavalvet ska gudarnas vidunder frossa av hans styrka och månen krympa till en skärva. Var gång Sivas fruktbarhet står i blom ska prakten förintas av is och kyla och hennes väsen, djur, växter och människor, ska vissna och dö. Gudarnas första dag slutade i sorg och vredesmod och solens gud sjönk röd som blod ner i havets och himlens sköte, ty magin var förlorad till varelser på jorden och hädanefter var den gudomliga ordningen bruten.

I tidernas begynnelse på gudarnas andra dag steg månen på himlen medan jorden föll i mörker. Aldrig mer möttes Siva och Mana och deras klagosång genljöd under himlavalvet. Jordens varelser kallade mörkret för natt. Medan gudarna lyssnade på Manas klagan och sörjde Sivas död samlade varelserna magins amuletter och de brukade dem för egen vinning. Amuletternas folk kallades feer och de kom att härska över människor, över växter, djur och väsen ty de strålade av gudomlig kraft. Ri som styrde över oväder och storm och var Manas bror, vände sitt raseri mot jorden när han såg att gudarnas magi brukades för jordisk makt. Men solens fader och havets och himlens moder stoppade honom ty det som gudarna givit till jorden kan de aldrig återta.

Gudarna våndades över ordningen och de sökte hjälp på jorden. Men växterna stod fast med sina rötter och varelserna var förtappade i magi. Därför

utvalde gudarna djuren som budbärare. Björnen, lodjuret, räven, stenbocken, tjuren, vargen och örnen kallades till gudarnas boning.¹ De fick i uppdrag att väva samman himlens och jordens öden för att skapa ordning i det kaos som de förlorade amuletterna orsakat. Gudarna gav dem en skuggvärld mellan jord och himmel där andarna från jordens varelser råder och där de utvalda djuren hämtar visdom. För att kunna styra och leda amuletternas folk, som blivit högdragna och maktlystna av magins kraft, förvandlades de utvalda djuren till människor. De kom att kallas vävare och deras kroppar tog form av människa men deras själar tillhörde djurriket.

I tidernas begynnelse på gudarnas tredje dag sökte stormarnas gud Ri svaret på gudarnas olycka. Han red över landskapen på den svarta tjuren med gyllene horn och höjde sitt glödande spjut mot alla som färdades i världarnas väv. Stormarna ven och träden vek undan, havet piskade och rymden fylldes av ett oväsande som fick jordens varelser, skuggrikets andar och solens gudar att bäva. Endast Övärldens minotaurkrigare stod stormen bi. De bugade för Ri och lovade honom sin trohet. Och de berättade att Vorde, bergens och underjordens gud, hade förbannat de olyckliga. Då förstod Ri att Vorde bar skuld till allas olycka.

I tidernas begynnelse på gudarnas fjärde dag kom det sig att Vorde straffades för all evig tid. Hans namn förbannades och han skall hädanefter kallas Gränsland. Hans berg fjättrades vid himmel och jord i landskapet mellan amuletternas folk där de strider om makten. Han ska blöda för deras svärd, lida under deras pilar och slitas i stycken av deras osämja. Från den dagen ska fiender mötas och mörda, döda och förinta allt liv vid gränserna lika säkert som solens fader varje afton vänder bort sitt ansikte från jorden för att sörja vad som skett. Så djup är gudarnas vrede och så stor är förbannelsens makt att Vorde, må hans namn vara evigt förbannat, aldrig kan fly sitt öde. Ty lika säkert som att mord och förödelse är gränslandets lott, lika säkert är att varelser skall vara beredda att offra liv för gränslandet. Därför ska den förbannade evigt blöda men aldrig dö.

I tidernas begynnelse på gudarnas femte dag färdades stormarnas gud Ri vida för att finna nåd för gudarna. Då mötte han i skärgårdens övärld en fe som tillhörde amuletternas folk och som på mödernet var släkt med Nor och

1 Jämför med legenderna från Övärlden där endast örnen och fiskar står omnämnda som vävarnas totem.

Nana, känslornas och förnuftets gudinnor. Hon var stolt och högmodig. I sin borg samlade hon gudarnas amuletter för att sprida glans. De möttes och fann kärleken och hon födde honom en son som var lika stolt och lysten som sin mor och lika vild och rotlös som sin far. Han blev krigets gud och kallades Anor och han fann sig väl tillpass på jorden där han sökte efter gudarnas amuletter vida kring. Han blev fruktad, hatad, älskad och dyrkad såsom det anstår en ättling till känslornas och förnuftets gudinnor.

I tidernas begynnelse på gudarnas sjätte dag grät himlens och havens moder så att haven fylldes med sälta, ty den glädje som gudarna skulle bringa världen hade vänts till förtvivlan. Och gudarna samlades till rådslag. Känslornas och förnuftets gudinnor som heter Nor och Nana knäböjde i bävan, ty utan magins amuletter var deras gudagåvor farliga. Endast sorg och skada hade kärleken väckt och hatet stegrades på jorden. Förnuftet kallades krig och känslorna kallades förnuft.

Gudarna såg på Siva som led när hennes liv på jorden besegrades av ålderdom, vinter och död, och solens fader ville inte längre straffa det jordiska livets gudinna och hennes barn. Därför beslutade gudarna att betvinga varelsernas handlingar, och att hädanefter låta dem leva och lida under kärlek och hat. De ska även finna lycka i kärlekens namn. Men solens fader glömde att kuva förnuftet, och Nana, förnuftets gudinna, böjde huvudet i tystnad. Från den dagen är kärlek och hat svåra att tygla men lätta att skåda, ty de gör ont medan förnuftet är förrädisk ty det öppnar bakdörrar till känslor som kan leda till fördärv.

I tidernas begynnelse och på gudarnas sjunde dag vandrade Sivas små systrar och bröder över jorden och smekte Sivas panna när hon led och tinade hennes frusna lemmar när hon frös. En liten broder grävde en flod av regn, vattnade de späda träden och lät Sivas fruktbarhet vila i Gränslandets bergiga knä så att säd kan spira och blomster växa. Men på bergets topp härskade den förbittrade Ri, och därför är bergets hjässa höljt i is och snö i en kyla som solens fader inte förmår att tina. De vida slätterna välsignade den lilla brodern med mylla, och vid havet, där himlens och havets moder fyllde vattnet med sina tårarssälta, lät han bygga ett altare för att tända ett hopp i hennes hjärta. Den lilla brodern hette Chloa, och landskapet vid berget, skogarna och slättlandet tog namn efter honom och altaret växte till en stad där människan fann sin boning.

I tidernas begynnelse och på gudarnas åttonde dag hjälpte Sivas små systrar och bröder människan att bruka jorden och idka handel, att jaga och att fiska och att bedriva hantverk. Men jordens andra varelser levde i pakt med naturen, och Sivas små bröder och systrar lät dem vara. Anors vilda resor och Gränslandets blodiga strider förvandlade jorden till en skräckens boning och jordens små systrar och bröder drog sig tillbaka till Andarnas rike. Sedan den dagen kallas jordens små systrar och bröder för förfäder, och människan tänker i vördnad offeraltare till deras ära och minne varje månvarv och varje år. Från mor till son, från far till dotter, från mor till dotter och från far till son, går offerkitteln med den heliga oljan i arv. Att försumma förfädernas offer är ett brott mot gudarna.

I tidernas begynnelse och på gudarnas nionde dag gav vishetens och tidens gudomar råd till gudarna, ty magin var förlorad. Jorden kallade efter väktare som ska sörja för att känslor och förnuft inte förväxlas med magins kraft, ty då blir varelsena farligare än gudarna. Så kom det sig att de sju dygderna mod, hopp, kärlek, omdöme, rättvisa, måttfullhet och barmhärtighet vann varsin väktare. Från den dagen har sju väktare vandrat bland bergen, skogarna, slätterna och haven, och när de vissnar och dör föds en ny väktare som ärver gudarnas uppdrag. Men väktarna är för jordens varelser fördolda. Endast gudarna och deras små systrar och brödervet vem som vårdar jordens dygder.

I tidernas begynnelse och på gudarnas tionde dag vårdade väktarna dygderna och vävarna förde världarnas trådar i mönster som ingav hopp. Men gudarna litade inte på amuletternas folk som tindrade som himlens stjärnor på jorden. De kallade vävarna och väktarna till gudarnas boning för att fråga dem till råds och vävarna /.../ medan Vargen gick /.../ för att blidka/Chloas fågel...² Och så valdes den första Kejsaren. Vävarna ska tjäna Kejsaren såsom dygdernas väktare tjänar känslornas och förnuftets gudinnor. Och till tecken på sin vördnad inför gudarnas makt och vanmakt valde Kejsaren den blå vattenliljan som tecken. Han lovade att skipa rättvisa och balans för att stävja amuletternas folk. Därför är Kejsarens makt gudomlig liksom liljan är helig. Och staden där Kejsaren tog sin boning tog namnet Chloa efter den lilla brodern som namngav det rike inom vilket Kejsaren med sin gudomliga makt härskar intill tidens ände.

2 I avskrifter från originalet står det det ingenting om att blidka. I krönikorna från Abstant nämns inte Chloas fågel. De försvunna raderna finns inte att tillgå. De omnämns sista gången i ett brev funnet i de lärdes hus i Abstant i Gediva från okänd avsändare. Datum okänt.

PROLOG

Mannen lutar sig över honom. Han uppfattar ansiktet genom dimman av pulserande fläckar.

”Om jag slår dig? Om... jag... slår dig?”

Förvåningen är äkta. Miklos försöker vända bort ansiktet men vet inte om han lyckas. Tankarna har tagit över den plats fysiken lämnade efter sig och han äger inte längre sin kropp. Armarna finns, det vet han, för de värker där han ligger bakbunden på golvet. Nätterna ägnar han åt att forma tankar om smärtan. Han tror iallafall att det är om nätterna han lämnas ensam åt väntan. Smärta har många former, tänker han. Den kan dansa som färger framför ögonen, ila och bulta, skjuta fram som eld under pannbenet. Den kan framkalla musik. Hörseln skärps medan andra sinnen avtar. Ljudet kommer i vågor genom kroppen. Ibland är det som ringande toner men ibland är det ljud utifrån. Dova ljud från byggsplatsen skär genom hans tröga sinnen och påminner honom om att det finns en värld utanför.

Det tredje slaget gör skoningslöst ont. Det första är alltid en överraskning. Trots att han vet att det kommer reagerar kroppen som om den aldrig kan vänja sig. Det andra slaget kommer oftast direkt efter det första. Smärtan häktar tag i första slagets skugga och förlänger det, slagen smälter ihop, men med det kan han leva. Det blir värre. Det tredje slaget kommer när mannen har talat en stund. Han pratar med låg röst och Miklos förstår inte alltid vad han säger. Ibland beror det på att han inte kan höra eftersom smärtan ringer i öronen. Ibland kan han höra vad mannen säger men utan att förstå innehållet. Smärtan tar all plats. Det är ännu svårare att svara. Munnen är ett värkande hål. Ansiktet håller inte ihop. Köttet fastnar mellan tänderna av slagen, tänderna känns lösa, näsan känns inte alls. Ögonen kan stundtals inte se genom svullnade vävnader. Hjärtat slår och väntan är outhärdlig. Nu pratar mannen och förväntar sig svar.

”Berätta. Jag vill att du berättar. Allt. Om färger och avstånd, linjerna. Hur använder du dom?”

Han sitter på huk framför Miklos som ligger i fosterställning. Tror han iallafall att han gör. Han tror att han fuktar läpparna för att kunna tala.

”Vatten, kan jag få vatten?” Orden blir till underliga läten, men mannen kan tolka dem. Han har blivit bra på det.

”Du ska få vatten när du har berättat”, svarar han. Miklos kan inte samla sig. Han kan inte svara. Han tiger varken för att han är modig eller stolt utan för att han inte kan forma orden. Då kommer slaget. Nummer tre. Det fyller varje del av honom och rummet med ren smärta. Inga prickar framför ögonen, inget surrande ljud i öronen utan ren smärta som inte bedövar. Han vrålar med krafter som plötsligt kommer tillbaka. Mannen sätter sig på huk framför honom igen. Med tålamod. Det är tyst länge.

”Hur ska jag kunna tala om du slår mig?” viskar Miklos.

”Om jag slår dig? Om... jag... slår dig?”

Förvåningen är äkta. Han hör att mannen skrattar. Inte hånfullt uppgivet som den besegrade torteraren inför sin stoiske fånge utan som någon som vet vad han talar om.

”Miklos, Miklos, vet du vad det innebär att slå någon, på riktigt? Jag slår inte, jag talar till dig. Och nu vill jag att du lyssnar även om jag också helst såg att du svarade.” Han gör en paus. ”Du ska ha två saker klart för dig. Ett: man ska ta vara på sina minnen. Du kan skänka bort din framtid, men det förflutna är något du aldrig kan göra om. Det är därför jag frågar dig. Jag vill ha det av dig.” Han ändrar ställning, lägger vikten på det andra benet, fortfarande hukande. ”Två: jag är din enda vän här. Den absolut enda. Om du tror att det jag gör är att slå, vill jag påminna dig om vad alla människor, och nu menar jag alla, varenda en, skulle göra med dig om jag släppte in dom hit. Dom skulle slå, Miklos, dom skulle slå tills du var en hög av slamsor och köttmos var det finaste man kunde kalla dig.” Han försöker resa Miklos till sittande ställning. ”Jag slår inte, jag försöker tala med dig. Jag vill att du berättar om hur du ser bergen, dalarna, skogarna, allt det som är dig kärt, genom linjer och skuggor, Miklos. Hur gör du när du tecknar?”

Miklos försöker verkligen tänka. På blånande bergstoppar, på hur klipporna kastar sina skuggor över stigarna mot forsen. På hur vindpinade träd skjuter ut och slingrar sig längs sluttningarna för att få

fäste mot vinden. Han försöker forma händerna, känna hur fingrarna sluter sig kring kolet, hur blicken för hans inre talar till händerna. Han kan inte förklara. Han gör en gest som han tror är att skaka på huvudet, och sen blundar han och väntar.

KAPITEL 1

Solen nådde zenit och våren gjorde sig påmind. Fåglarna ekade under himlarna av späda löv och höga skyar. Mossan var fortfarande fuktig och svampig i mörkret under granträden, och klövarna sjönk ner ända till pälsen. Minotauren rörde sig ljudlöst, men han visste att Sektkrigarna på andra sidan dälden rörde sig lika obemärkt. Särskilt tyst färdades däremot inte pälshandlarna på stigen nedanför även om de gjorde sitt bästa för att ta sig genom det rövertäta området med liv och varor i behåll. De var köpmän från de fria staterna och, av hästarna att döma, från Bergsstaden. Kungen av Bergsstaden hade den excentriska vanan att samla vita hästar från de fria staternas slättländer. Hästar som knappt kunde färdas i kuperat landskap tränades av Bergsstadens dressörer till att klättra som bergsgetter. Nu forcerade sällskapet skogspartierna i hög fart på väg från Chloa med sitt dyrbara gods via handelsvägen över alporna bort mot Bergsstaden. Minotauren stannade. Han kunde vädra andra varelser, både sött och kvalmigt av människor och den sträva doften av skogsrå. Hästen på stigen under honom ryggade, för även den kände vittringen, och hästar och väsen passar varandra som regn passar eld. Minotauren andades lätt med öppen mun. Ryttaren på hästen skänklade och försökte styra djuret vidare, men hästen vägrade och männen i följet bakom hojtade irriterat på ett främmande språk. Ryttaren på den bångstyriga hästen lutade sig fram och ropade upp längs stigen.

”Få bort den förbannade huldran! Hon stör hästarna!”

Minotauren log, men rörde sig inte. Nu visste han att han var på rätt plats. På andra sidan klyftan rörde sig Sektkrigarna som var lejda för att skydda handelskaravanen från överfall. De hade vakat sedan följet lämnade låglandet och berget sög upp stigen i de täta skogarna. Sektfolket syntes inte och de talade inte, men minotauren visste att de var där, väl gömda bland träden. Ryttaren, som fortfarande försökte tygla sitt djur, svor högt för nu klev hästen snett och gnäggade skärret.

Djuret bakom smittades av oron och nu ropade även människorna högt på sektkrigarna. En av sektkrigarna är huldra och nu måste hon bort! En Sektkrigare blev synlig. Det var inte huldran utan en lång man med hår som eld, mörk i synen av intorkat blod och tatueringar. Han gled upp bredvid mannen på hästen och tog ett fast grepp i det frustrerade djurets grimma. Ryttaren fräste åt honom.

"Jag klarar mig utan din hjälp! Se till att få bort skogsrået i din trupp så kommer hästarna att lugna sig! Jag sa redan från början att djuren inte klarar av huldror!" fortsatte han och försökte rädda äran genom att skänkla och dra i hästens tyglar.

"Idiot", tänkte minotauren. Kungen över Bergsstadens män var stolta ryttare och mannen nere på den smala stigen betedde sig som ett sårat barn när riddjuret trilskades. Sektkrigarens ansiktsuttryck var omöjligt att tolka men hans handrörelse var signalen minotauren väntat på. Nu måste skogsrået lämna truppen. Tjurmannen drog in luften i djupa drag, och när vittringen avtog visste han att villebrådet var på väg ner i sänkan där åsarna kring stigen möttes. Han stod kvar ett ögonblick och såg hur en fågel flög upp från något av träden där sektkrigarna på andra sidan klyftan rörde sig. Nere på stigen stirrade den rödhåriga krigaren rakt upp på honom, genom grenar och nyutsagna löv, och Minotauren visste att krigaren kunde känna hans närvaro. Sektkrigare väntade sig att han skulle storma ner och gå till anfall just här, där stigen var trång och flykt omöjlig. Han vände sig till ryttaren som nu försökte sitta av sitt djur som lugnat sig något.

"Det är inte skogsrået som stör djuren. Jag tror att vi ska räkna med överfall. Det finns andra förrymda väsen i skogarna som kan störa hästarna", sa Sektkrigaren och frigjorde bågen på ryggen. Ryttarna i Kungen av Bergsstadens följe drog vapen och som från ingenstans stod sektkrigarna med spända bågar. Minotauren log igen och drog sig sakta tillbaka. Han hade gärna stannat för att se hur hästarna föll till ro när vittringen lade sig, men det var förstås en omöjlighet. Han hade annat att göra. Han rörde sig tyst nerför backen och såg hur huldran kom gående med bågen i handen. Rävsvansen piskade vaksamt fram och tillbaka och den vita spetsen lyste i dunklet. Hon upptäckte honom för sent och hann aldrig spanna bågen som föll till marken när tjurmannen i ett språng var över henne och slog till. Minotauren slängde upp den slaka Sektkrigaren över axeln och sprang nerför sluttningarna bort från stigen i händelse av att Sektkrigarna skulle

ta upp jakten. Han stannade först när de nådde en bäck som korsade stigen. Försiktigt lyfte han ner skogsrået för att skölja bort blodet från hennes ansikte. Vattnet rann grunt och sköljde över stenarna utan större övertygelse. Han var tvungen att hålla ner henne och rulla runt den seniga kroppen flera gånger för att tvätta bort blodet, för först då kunde han bedöma om hon var allvarligt skadad av slaget. Han såg noggsamt till att hålla råets huvud över ytan. Håret böljade som mörkt sjögräs och blodet färgade bäckens vatten svart. Det trekantiga ansiktet stirrade upp med plötsligt klar blick. Hon gjorde inga försök att komma loss, men hon talade:

”Det var inte handelskaraven du var ute efter utan mig? Varför?”

Minotauren tittade ner på henne med blodsprängda ögon. Han luktade surt av samma sorts gräs som även beslöjade hans ögon, och skogsrået förstod att han tillhörde Smygarna som hölls i skogarna och som dödade kyla och ensamhet genom att röka det heliga gräset. Hon såg oavvänt på honom.

” Att gå människans ärende strider mot avtalen mellan alla väsen.” Hon spottade vatten och blod med kraft eftersom det inte fanns ord som kunde uttrycka hennes fulla förakt. Hon släppte honom inte med blicken. ”Det brott du nu begår innebär att du står i skuld till mig.”

Han slutade hälla vatten över hennes sargade ansikte. ”Jag ska sälja dig till någon som betalar väl. Och människor med makt som betalar väl släpper inte sina ägodelar. Jag är skyldig dig en tjänst, kanhända, men när tror du att jag ska behöva infria löftet?” Han bemödade sig inte ens om att fnysa. Trodde hon att hon någonsin skulle få sin frihet tillbaka? Trodde hon att hon i sin fångenskap skulle ha skäl att be om andra tjänster än den om nåden om att få dö från smärta och förödmjukelse? Längtan efter friheten får nya och oväntade skepnader i ofrihet, tänkte han. Hon försökte sätta sig upp men trots att vattnet var grunt miste hon balansen och föll med ett plask tillbaka på de mossiga stenarna och översvämmades av vårfloden. Rävsvansen flöt uppgivet. Tjurmannen tittade roat på uppenbarelsen och förundrade sig över vad människor med makt är beredda att betala för med belopp som normala väsen endast anser den egna friheten vara värd. Rået förde handen över munnen för att torka bort blodet som fortfarande sippade fram. ”Jag glömmer aldrig.”

Fåglarna kvittrade högre än någonsin och bäcken porlade vidare. Han grep tag i hennes hår, fick upp henne på knästående för att med en enda rörelse slänga henne över ryggen igen, tillfreds med situationen när han nu visste att hon var vid liv och inte illa tilltygad. Han fortsatte springa genom snår och på glömda stigar ner mot slättlandet där smugglarna väntade på bytet som skulle föras till staden vid havet redan samma kväll.

Det här hände flera år innan historien om Tecknaren tillsynes tar sin början. Det inträffade efter Det stora Jordskalvet men före händelserna som ledde till att Bergsstadens allierade begärde tillbaka sin gisslan i Kejsarens stad Chloa, och gudarnas passage till den jordiska världen rubbades. Det hände ungefär vid samma tid som Vävarna i Chloa började söka efter den alkemiska substansen för magi. När berättelsen om Tecknaren skrevs ner långt senare i de officiella källorna som beskriver händelserna under Chloas festspel, nämndes varken överfallet i skogarna eller de händelser som finns nedtecknade i föreliggande skrift. Det kan tyckas vara en ren tillfällighet, men minotaurens jaktlycka den klara vårdagen i Chloas skogar är en av de bortglömda förutsättningar som ledde till att historien började och slutade som den kom att göra. Och betänk en gång om det inte alltid är så, att de små tillfälligheterna som inte genljuder med trumpeter och cymbaler i historiens väv i själva verket är vävens starkaste trådar?

KAPITEL 2

Ingen kunde berätta historier som farmor Lyda. Bergets alla bönder högaktade henne för det, även folket från de nedre byarna. Smedens ungar, som inte fruktade någonting i världen utom möjligen att förlora kapplöpningen till brunnen, hukade för henne. Till och med getterna och hönsen tryckte sig mot klippor och husväggar i bråkande och kacklande vördnad när farmor Lyda kom gående på den branta stigen mellan byns gårdar. Den böjda gumman utan tänder i överkäken, märkt av arbete och inte ens hälften så hög som svärdottern mor Ana, skulle kunnat hävda sig utan historier. Hon uttryckte sig utmärkt genom hugg, slag och höga rop. Ingen kunde fånga bråkiga barn och ohörsamma höns som farmor i Krukmakargården. Men hon förde sig inte fram med hugg och slag utan satte sig i respekt genom sedelärande fabler om bergets djur. Miklos var stolt över sin farmor för han förstod att hon var en viktig person. Varken mor Ana eller far Pero sa emot henne, även om de mumlade och himlade med ögonen när den gamla drev sin vilja igenom.

Historierna var inte långa men i gengäld lärrika. När Miklos och Pavel inte ville arbeta i krukmakeriet utan hellre lekte i det höga gräset där kungsljusen växte, berättade hon om björnen som åt alla bären på sommaren istället för att spara inför vintern. När barnbarnen hamnat i slagsmål med smedens vilda ungar om vem som ägde slutningen mellan de två gårdarna, tog hon de äldsta hårt i öronen och blängde skräckinjagande på de yngre medan hon straffade dem med fabeln om de två fjällriporna som bråkade om kvistarna till sina bon tills båda föll offer för berguven. Barnen förstod bara bitvis berättelserna om djärva stenbockar, listiga lämlar, fåfånga flugor och hämndlystna björnar men ovissheten om berättelsens sanna innebörd hindrade dem inte från att njuta. Barnen gjorde allt för att få henne att berätta längre, vildare och mer förbjudet. Det gjorde hon gärna, men kom hon på

dem med att locka fram historier för deras höga nöjes skull och inte för innehållets sedelärande värde, knep hon slugt ihop munnen så att det liknade ett skrynkligt fikon. Hon sneglade med halvslutna ögon på hopen av förväntansfulla ungar, förnärad men inte så lite smickrad. Historierna var inte ämnade som underhållning för dumma ungar, så hon vresigt och återgick till att rensa bönor eller laga handtaget på kärnan som ständigt gick sönder.

Farmor Lyda gav berget liv. Dessutom lärde sig barnen ett och annat om livets ordning och bergets skatter. De vuxna lyssnade till hennes berättelser med respekt för den kunskap hon bar med sig från ett långt liv. Hon berättade aldrig om det som låg utanför byns sluttningar där de skygga stenbockarna vågade sig ner i skymningen, aldrig högre upp än där vildfolket, sektkrigarna, bodde eller om liv och leverne i skogslandskapet som bredde ut sig som en främmande mur. Berättelserna befolkades aldrig av människosmugglare, hamnskiftare, skogsrån och gaster. Hon berättade heller aldrig om Kejsarens stad, länderna bortom Berget, Vävarna, Siarna eller feernas folk. Historierna handlade om rätt och fel, liv och död och om vardagens oundvikliga regler. Hon kunde ge råd och döma i tvister som visserligen var av mer vardaglig art än de som togs upp av tinget, men som för den skull inte var oviktiga. Som när bröllopet borde stå mellan två trolovade och vilka som kunde gifta sig utan att blanda släktblod. Hennes ord var inte lag men berättelserna påminde alla om uråldriga regler som var och en i byn kände till men som alla då och då behövde påminnas om.

Det var farmor Lyda som berättade för Miklos att han var född på krukmakargården, den på andra sidan forsen. Gården var en av de många som förintades av Det Stora Jordskalvet. Krukmakarskrået i de nedre byarna bestämde att Peros hushåll skulle ta sig an den överlevande pojken. Miklos växte upp som barn i gården och vaktade broderligt beskyddande Pavel. Mor Ana visade sällan ömhet men det hände att hon berömde Miklos. Hon knackade honom vänligt på skallen med knogarna och sa att vettet visserligen lyste med sin frånvaro men att begåvningen tycktes finnas i överflöd i nävarna. Miklos hade talang för att dreja och han axlade stolt ansvaret som ömhetsbetygelsen innebar. Farmor Lyda berättade gärna historien om den listiga bergsgeten som levde med stenbockarna och om hur den med list och

kunskap utmanövrerade de visa stenbockarna med långa skägg och grånande horn för att till sist bli hjordens hövding. Miklos älskade att höra om getens bragder och irrfärder som om det handlat om honom själv. Pavel kunde däremot inte sitta still utan vred sig och suckade om berättelserna drog ut på tiden. Han var bäst på att lyssna när farmor Lyda höll honom hårt i örat. Om vintern när stormarna ännu inte lagt sitt skyddande snötäcke kring stugan och de löskade varandra framför elden, berättade Miklos om bergsgeten för Pavel. Han broderade stordåden och lät geten hoppa längre, luras listigare och bli herre inte bara över hjorden utan över bergets alla stenbockar. Pavel kliade sig i nacken.

”Men såg inte stenbockarna att det var en bergget? invände han misstänksamt. Miklos tänkte efter en kort stund.

”Nej”, svarade han. ”Har du inte tänkt på att det är svårt att se skillnad på en get och stenbock när dom står stilla i skymningen?”

Pavel grubblade en stund men lät sig inte övertygas.

”Men Miklos, om man kommer nära en stenbock så ser man ju att det är en stenbock.” Miklos skrattade och nöp honom i öronen.

”Om man kommer nära ja, men det kan man inte! Och förresten”, tillade han för att döva Pavels protester, ”om en stenbock aldrig har sett sig själv, hur ska han då kunna veta att han skiljer sig från en get?”

På den frågan kunde Pavel inte svara.

Den livsglädje som Miklos och Pavel kände blev så mycket mer värdefull eftersom de visste att alla barn inte var lika lyckligt lottade. Hos storbonden nedanför forsen bodde Drevel som var barnslav. Hans fattiga föräldrar från lågländerna hade inte funnit annat råd än att sälja sin son på en av marknaderna vid kusten. Barnet sattes först i arbete i jordbruket på slättlandet för att sedan säljas vidare på höstmaknaden hos skogsfolken. Barnslaveriet var en tradition i lågländerna där det fanns människor i ett överflöd som begränsade respekten för liv. Slavarna kallades barnslavar eftersom de aldrig hann bli vuxna. Varken i skogsländerna eller på berget fanns seden att bruka barn som slavar, men Drevel hade köpts av storbonden som var förmer och gärna efterapade seder från Kejsarens stad. Drevel arbetade från morgon till kväll och bodde hos djuren när dagen sedan länge övergått från skymning till kväll. Miklos och Pavel satt gömda i björken som hängde knotig och lummig över forsen för att smygkika på hur den magra pojken

med toviggt hår bar vatten från forsen i tunga ämbar eller vallade getterna från hotfulla klippkanter. De stirrade med samma fascination som ett skadat lamm som kämpar i flocken för att nå vatten väcker hos åskådaren. Vid kvällsvarden frågade pojarna om Drevel. Mor Ana hyschade barskt på dem, men farmor Lyda släppte slevan i böngrytan och smackade med läpparna som om frågan var den givna signalen på en historia.

"Jo, det var som så att det fanns en flock getter som levde sida vid sida på bergsslutningen", började hon. Då gjorde mor Ana något som hon aldrig gjort tidigare. Hon fräste av all sin kraft.

"Låt ungarna äta och komma i säng. Dom ska upp tidigt imorgon, och slavar hos rika är inget ämne för en fattig familj!"

Farmor Lyda knep ihop munnen men endast för att i nästa ögonblick öppna den och med en imponerande snabbhet berätta en kort anekdot om två skator som tjuvtrade lögner tills gudarna bestraffade dem och gjorde dem blinda. När de två skatorna frågade varför de blivit straffade med blindhet, svarade gudarna att den som lever på en lögn behöver inga ögon att söka sanningen med. Mor Ana vände sig så hastigt att soppskålen välte.

"Och vad ska det betyda om jag får fråga? Lögner, vad menar du med lögner?"

Far Pero, som vanligen var en tystlåten man, höjde för första och sista gången sin stämma och bad alla tig still. Om det var far Peros hårda ton, mor Anas plötsliga vrede eller det faktum att farmor Lyda åtlydde sin son och faktiskt teg må vara osagt, men inget mer blev nämnt om vare sig barnslavar eller pojken Drevel med sorgsna ögon. Pojkarna höll varandra hårt i händerna och kröp ihop under stenbocken i trä på väggen vid matplatsen. Avståndet mellan den stackars barnslaven och deras sorglösa tillvaro tycktes oändligt och Miklos gladde sig i smyg åt att han varken var dum som skatorna eller blind. Men farmor Lyda gumlade med sin tandlösa mun och vände bort sin blick.

Berättelserna ändrade innehåll när Miklos och Pavel blev äldre. Skator, lämlar, stenbockar och getter fick ge vika för karaktärer i människohamn.

Det var inte bara farmor Lydas historier som ändrade karaktär, även Miklos lyssnande förändrades. Han kom på sig själv med att himla med ögonen som mor Ana och far Pero alltid hade gjort (bakom

hennes rygg, aldrig så att den gamla såg det). Farmor Lyda, å andra sidan, frissade högt åt sina skämt och hon missade aldrig ett tillfälle att lägga ut texten om historiernas skabrösa poängar. Hon satt på stolen vid eldstaden och kacklade begejstrat om bergets vildfolk, sektkrigarna, vilkas kvinnor var skönare än några andras. Hon tittade menande på Miklos och han stirrade envist på sina händer som valhant tecknade på spishällen. Farmor Lyda berättade historien om den vindögda tösen som klädde sig i djurskinn och målade sig svart i synen med gytjja för att fånga sig en man. När den åtrådda jägaren passerade sprang hon fram ur buskagen och se, den manliga svagheten drev honom att fria till det han trodde var en skön sektkvinna. De vigdes under bar himmel innan brudens anlete tvättats rent, och ni kan tro att han blev förskräckt på bröllopsnatten! Farmor Lyda slog sig på knäna och gapskrattade. Miklos rodnade och mor Ana himlade med ögonen. Vildfolken i bergen var en ständig källa till historier och sägner men få eller ingen hade sett dem i verkligheten (i synnerhet de vackra kvinnorna lyste med sin frånvaro). Sekterna levde i grottor och jagade för dagen utan att spara. Om människorna på slättlandet var misstänksamt rika och levde i oförnuftigt överflöd, var grottfolken befriade från all form av vett och ansvarsfullt liv. De var inte stort bättre än djuren. Faktum var, påpekade Pavel när Miklos och han satt på stentrappen en ljum vårväll och inte utan avund såg hur de vuxna männen samlades nere på värdshuset, att sektfolken var mindre begåvade än de klipiska djur farmor Lyda berättade om. Det sades att Kejsaren hade undantagit dem från skatt eftersom de enligt sägnen bistod Kejsaren med sina stridskonster när landet var hotat. Det var denna del av skrönorna som gjorde byborna obenägna att söka efter de sköna kvinnorna annat än i fantasin, för enligt sägnen var sekternas skicklighet med vapen ofattbar och stor. Man menade att den jägare som försvunnit ett par år tidigare och senare återfunnits förruttnad med pilar genom hela kroppen utom i hjärtat, hade fallit offer för sekternas skyttar. Men ingen visste säkert. Miklos suckade och stirrade ut i skymningen där träd och bergssidans stenblock flöt samman i ett grått skimmer.

"Jag skulle vilja se vildarna!" Han ryckte upp ännu ett grässtrå med tårna. Pavel skakade på huvudet.

"Varför? Dom är ju farliga. Skyggare än stenbockarna sägs det."

Pavel drevs inte av samma rastlöshet som Miklos. Barndomens roller hade oförmärkligt bytts och Pavels intresse för omvärlden hade

tagit en ny riktning. Han föredrog marknaderna i de nedre byarna med öl och flickor framför vildarna i bergen. Miklos däremot närde en spirande längtan efter något han inte kunde namnge. Det brann inom honom som en glödande rastlöshet och svedde själen.

Det var farmor Lydas berättelser som lockade Miklos att börja teckna. När berättelserna inte längre bet som uppfostran och inte heller lockade till hyss med den gamla, gav de näring till bilder och sammanhang som blotta ögat inte kunde se. Fabler och anekdoter flätade samman tillvaron till en drömlig väv. Liksom alla andra barn i byn ritade Miklos med kolstycken från elden. Miklos och Pavel hade teckningstävlingar med smedens ungar som alltid vann, eftersom deras kol var betydligt bättre och deras mor avsevärt mildare än mor Ana som sannerligen inte uppskattade skeva kolstrecksfigurer på husets stenar. Hon hällde vatten över hållarna och skrubbade bistert barnens fingrar och bidrog därigenom till smedungarnas seger. Pavel gav upp men hos Miklos väcktes begäret att fånga berättelserna och göra dem till hans egna. När tiden medgav brukade han leka med leran. Han skapade små figurer med avlånga huvuden och sirliga fötter, glosögon och spindelfingrar. Pavel skrattade åt dem och boxade Miklos milt i magen innan han, som han uttryckte det, begav sig ut i den riktiga världen.

Miklos stannade helst i sin egen värld. Drömvärlden smälte samman med lerfigurer och kolteckningar till en tavla för hans inre. Miklos lärde sig hur former och linjer skapar skuggor och avstånd. Han kikade i smyg på människor och djur för att avbilda kroppar, i rörelse eller stillastående. Han upptäckte att lemmar som tycks sitta ihop egentligen består av ett sammanhang bestående av två poler mellan hav av färger, att rörelser är avstånd mellan skuggfält och att ögonen ljuger. Berättelserna om världen förleder oss att tro att vi ser ett diande lamm, en kutryggig bonde, en lie utan skaft medan ögonen i själva verket registrerar streck, nyanser av färger och avstånd mellan färgfälten. Miklos kunde inte släppa sin upptäckt och han började praktisera färdigheten. Vid aftonvarden försjönk han i familjens ansikten, fångades av deras munnar, hår, tänder (de som fanns kvar) och rynkor. Han översatte det till avstånd och linjer och jublade inombords över insikten om att han upptäckt en dold sanning som endast han kände till.

Lågan i bröstet växte sig stark och känslan av odödlighet, som vanligen bara livets första skira förälskelse kan uppbringa, fyllde honom.

Miklos hade passerat slyngelåren och var nu en ung man. Han visste att han ödslade tid på onyttigheter, för att inte tala om det opassande i att stirra på människor även om vissa, smedens äldsta dotter till exempel, hoppfullt besvarade hans blickar. Kolstumparna kom åter till användning och han började teckna för att pröva sina iakttagelser. Först ritade han en streckfigur med stela armar, runt huvud och spretande ben. Han stirrade på figuren, lade huvudet på sned för att försäkra sig om att detta var en vanlig streckfigur. Sen lade han kolstycket på sidan och drog en tjock linje från streckfigurens högra ben mot det som skulle kunna bli en rygg. Han lyfte på kolet och fyllde i figurens halva ansikte, fortsatte med mörka skuggor längs armen. Nu var streckgubben en figur som klev framåt, steg ut ur skuggorna mot honom. De mörka linjerna gav sken av rörelse, men rörelsen blev först äkta om avstånden var riktiga. Han ritade ännu en figur, fyllde i med kol och ännu en gång befann sig figuren på väg ut mot honom. För sin inre blick såg han tavlan växa och drömvärlden erövra rummet omkring honom. Farmor Lyda var den enda som intresserade sig för hans teckningar. En dag sa hon utan vidare förvarning:

”Miklos, mina berättelser behövs inte mer. Dina teckningar berättar det som ska berättas. Förvalta din gåva väl.”

Hon försvann senare den sommaren strax innan johannesörten slog ut på bergssidan mot dalen. Ingen såg när hon gick och ingen visste vart hon tog vägen. Några trodde att hon vandrat ut över bergen för att dö i frid. Andra menade att hon drabbats av det oförstånd som då och då händer gamla människor och helt enkelt gått vilse i sommarnatten. Men borta var hon och borta förblev hon. Och ingenting blev sig någonsin mer likt.

KAPITEL 3

"Nämen vad säger du? Är det en riktig prinsessa?" säger han och skrattar. Dockan hänger slappt i Ines hand och Väwaren tar ett steg närmare.

"Får jag titta på henne?" Hon ser tveksam ut och han fortsätter "du får säga nej om du inte vill att jag håller henne. Du väljer vem som får titta på din fina docka", säger han och låter Ines fundera över om främlingen kan anses betrodd att få se hennes älskade tygvän på nära håll. Ines sneglar mot gårdsmuren som skymtar bakom träden längre upp i backen. Sen tittar hon blygt på mannen och nickar knappt synbart. Hon når Väwaren till midjan och ser rakt in i bältet som är tunt och utsmyckat med flätningar av läder. Ines undrar hur de har gjort för att få till snirkelarna. Väwaren lyfter försiktigt fram handen och tar varsamt upp dockan. Händerna är vita och han undviker att skada tyget med sina långa naglar. Han synar dockan gillande och berättar att han kallas Grå. Inget vidare roligt namn. Vilken färg gillar hon? Inte grå väl? Ines skakar på huvudet. Hon tycker om rosa. Jahaja, det är ju en fin färg, rosa som tungan? Han sticker ut tungan som är väldigt lång och rosa. Ines ler försiktigt. Väwaren fortsätter att titta på dockan. Nog syns det att dockan är en prinsessa med krans av blommor och allt. Visste hon, vad var det nu du sa att du hette? Ines ja, visste Ines att där Vävarna bor finns det riktiga prinsessor. Just det, prinsessor från allsköns länder som lever i staden i Kejsarens slott. Kan man tänka sig, flera av dem är feer som kan magi! Väwarens leende får näsan att guppa lustigt. Ines ler tillbaka och säger att hon är törstig.

"Ta en klunk av mitt vatten", säger mannen i den mörkgröna manteln och räcker henne en avlång läderflaska av ett slag Ines aldrig har sett hemma på gården. "Ska vi gå hem till dig och se om någon är hemma? Det är inte bra för en liten flicka att vandra ensam utanför gårdsmuren utan en vuxens sällskap."

Vävaren fattar hennes hand. Ines flackar med blicken och trycker dockan som åter ligger i hennes famn hårt till bröstet. Nej, hon vet att hon inte får gå ensam, och plötsligt ångrar hon sig så förfärligt. Det är hett och benen känns darriga och trötta.

Sommaren hade kommit i en majestätisk hetta som fick allt levande att huka sig och flämta efter andan. Åskmolnen samlades över bergen och rullade ner över skogarna och slättlandet under kvalmiga eftermiddagar, och de förde ett oväsen som hördes ända ut till havet. Skörden stod för dörren och oroliga blickar följde skyfallen över fälten. Bönderna räknade timmar av torka och timmar av väta för höet skulle in i ladorna som stod tomma och svala längs vägarna. Det var vid en sådan lada Mya upptäckte de tre Vävarna. De stod med ryggarna mot de vitkalkade väggarna under lidret och talade med en liten gestalt. Deras rakade hjässor var dolda för solljuset och omvärlden under kapuschonger, och gömda i gräset låg stavarna. Mya släppte Tors händer och stirrade på de fyra gestalterna.

“Ines!” ropade hon. Tor vände sig ovilligt från henne. Det hade tagit hela morgonen att hitta en stund på tumanhand utan vare sig syskon eller arbetsfolk. Men när han såg figurerna längre ner på vägen svor han högt. Mya drog efter andan för att ropa men han lade snabbt en hand över hennes mun.

“Fort, spring upp till husbonden och berätta! Jag tar djuren vid vattenet och ropar in folket på väg till fälten. Spring!” uppmanade han och vände om. Och hon sprang.

Under morgontimmarna hade Mya passat sin lillasyster. De hade suttit under vårdträdet på gårdsplanen och format maskroskransar att hänga runt halsen. Fingrarna var fortfarande brunfläckiga av växtmjölk. I vanliga fall brukade någon av de äldre ta hand om småbarnen. Men idag skulle djuren vattnas nere vid ån och då fick småbarnen inte vara med. Tim och Tole var stora nog att följa med men Ines var för liten för att förstå att vatten gör sig bättre på avstånd från stranden än på nära håll och från botten. Ines sörjde inte över det. När deras mamma korthugget hade meddelat att Ines skulle få tillbringa förmidagen med sin storasyster, lovade hon leende att hon skulle vara både lydig och snäll. Hon hade planerat att de skulle klättra i träden och leka i allén ner mot landsvägen. Men så hade det inte blivit. Mya var på

dåligt humör och ville varken till vattnet eller sjunga sånger. Till slut, när hon inte kunde komma på fler saker att banna Ines för, föreslog hon att de skulle göra en maskroskrans åt dockan. Det var väl bäst så. Men Ines hade tappat intresset. Hon tittade moloket på medan dockan fick en krans runt halsen men lusten att sjunga eller leka var som bortblåst. Hon visste vad Mya väntade på. Hennes älsklingsyster var på väg att försvinna trots att hon satt så nära att Ines endast behövde sträcka ut handen för att röra vid flätan över axeln. Hon visste att ingenting skulle bli som det hade varit. Mya var som en främling för henne. Hennes storasyster grubblade på dagarna och låg vaken om nätterna. Hon ville inte klia Ines på ryggen trots att Ines bad snällt och hon glömde att sjunga vaggvisan. Och nu satt hon där med sitt förkläde fullt av maskrosor och låtsades vilja göra kransar. Ines sköt ut underläppen för plötsligt stod Tor där leende och såg ner på dem. Hans ansikte skymdes i skuggan under arbetshatten och skjortan var redan mörk av svett.

"Kom med till ladan vid vägen", sa han. Mya tittade menande på Ines som plockade bort osynliga myror från kjolfällan. Tor lade huvudet bedjande på sned.

"Bara ett par minuter, Mya!" Hon tvekade, slängde flätan beslutamt över ryggen, kom fort på fötter och drog med sig en motvillig Ines. Men Ines knep ihop munnen och stirrade argt ner i backen. "Kom mitt hjärta, vi klättrar i träden vid vägen!" Nu försökte Mya med alla medel, men Ines lät sig inte krusas. Hon gick med armarna hängande längs sidorna ett par steg bakom Mya och Tor som var som uppslukade av varandra. Ines sackade efter. Det var som om alla minnen om hennes underbara syster satte sig i benen och gjorde dem tunga. Hon kunde faktiskt inte gå snabbare, och om Mya bara vände sig om en enda gång skulle hon förstå och vänta på henne. Men Mya tycktes inte bekymra sig över att hon gick på gårdsstigen som de, hon och Ines, alltid brukade springa ikapp på och att träden vid vägen var deras klätterträd. Hon tycktes inte förstå att det var väldigt tråkigt att klättra i träden själv. Ines stannade tvärt. Tårarna sköt upp i ögonen. Luften darrade av hetta och hon var törstig. Mya försvann in bland träden med inte så mycket som en blick över axeln. Ines vände tvärt och sprang ner för sluttningarna till ladan vid vägen. I lidret fanns det iallafall svalka. Det var först när hon hunnit fram till hasselbuskarna vid ladans gavel som hon såg de tre Vävarna som just avslutat sin måltid i skuggan av byggnaden.

Mya samlar ihop kjolarna och springer så fort hennes ben förmår tillbaka mot porten genom skocken av bökande grisar. Hon springer förbi brunnen och täpporna, hon motar gässen in genom den öppna porten och låter dem fara runt på egen hand i offerbålets täppa medan hon bankar på huvuddörren. Husfolket gör sig fortfarande i ordning efter frukosten och har inte hunnit tillbaka till fälten. Det tar ett par minuter innan steg hörs och dörren öppnas. Husbonden tittar missnöjd på henne.

”Vad vill Mya?” Han avbryts av gårdens husmor som tornar upp bakom honom. Hon tittar uppmärksamt på Mya.

”Det är Vävare borta vid höladan. Dom har Ines!” Bonden rynkar pannan.

”Hur många?” frågar han.

”Tre, och dom har min syster!” Nu gråter Mya. Bakom henne hör hon hur arbetsfolket stormar in på gårdsplanen.

”Vilken färg bär dom?” frågar husmor. Mya lägger ansiktet i händerna.

”Vilken färg bär vävarna?” upprepar husbonden skarpt och Mya ropar:

”Grön! Deras mantlar är gröna!”

Hustrun i dörrhålet drar sig tillbaka in i husets skugga. Mya hör hur nyckelknippan klirrar.

”Vi behöver inte släppa in dom! De måste anmäla sig ett solvarv innan ett besök för att kräva husrum.” säger hon lågt, och fortsätter viskande så att endast maken hör. ”Dom kan inte veta att vi har gömt folk!” Husbonden grimaserar. ”Vi skulle nöjt oss med att ge dom mat, aldrig vapen. Nu får vi betala för att vi har stöttat orosmakarna!”. Han svär högt.

”Hämta vapen och samla in djur och arbetsfolk. Var är gamlingarna och djuren?” Han vänder sig till Mya som förvirrat tittar åt höger och sedan åt vänster och ser Tor komma springande.

”Arbetsfolket är inne och djuren är på väg in!” ropar han. Husbonden nickar sammanbitet och vinkar undan Mya. Korna råmar och en häst gnäggjar till. Hon hör tvillingarnas rop från bortre porten, och som från ingenstans är hennes mor där och griper henne om armen.

”Var är Ines?” Mya hinner inte svara. Hon blir avbruten av husmor som kommenderar dem att låsa in djuren och de skyndar sig upp för att barrikadera fönster och dörrar till huvudhuset. Hennes mor är vit

i ansiktet men de lyfter reglarna till visthusboden dörr under tystnad. Vävare i missionens gröna färg under skördetider och hennes yngsta dotter tillsammans med dem. Det kan aldrig sluta väl. Hon låter sig motvilligt försas in i huset av husbonden för man tänker inte ge Vävarna mer än deras ögon kan se, förklarar han utan att lyssna på hennes protester. Mya följer efter utan att möta Tors blick. Han hjälper de äldre att komma in i boningshuset medan de andra unga männen beväpnar sig med påkar och räfsor. Husmor låser dörren, sparkar åt gårdshunden som skäller gällt och hänger med bister min nyckelknippan vid det grova bältet runt midjan. Nu kan de komma, kan de!

När de tre Vävarna vandrar upp på stenstigen till huvudhusen på Azurkulle möts de av en stillhet som brukar råda när hettan är som störst. Men det är fortfarande förmiddag och arbetet borde vara igång för längesen. Vävarna gör sig ingen brådska. De vandrar uppför kullen och viftar undan flugorna ur ansiktena. Grå håller Ines i handen. Han berättar att han växte upp i en familj som var så fin att de hade råd med magi, och hade det inte varit för att Siarna behövde lärlingar just den hösten när han fyllde fem år, ja vem vet om han idag då inte hade dansat med feer i klänningar lika skira som spindelväv och dyrbarare än slättlandets alla gårdar tillsammans. Hon vet väl att Vävarna är kloka för de börjar som skriftlärde Siare som läser dammiga gamla böcker om allehanda ting och lär sig om både jorden och gudarna. När Siarna åldras och blicken blir för skum för att kunna läsa de sirliga bokstäverna, för böcker är skrivna med pyttesmå tecken, förvandlas de till Vävare som väver gudarnas mönster här på jorden och kan prata med djuren. Han berättar om Kejsarens stad där Vävarna bor och alla de finurligheter det finns att titta på och leka med för en liten flicka som Ines. Det är rent av svårt att välja.

Genom porten träder de tre gestalterna i gröna mantlar tillsammans med den lilla flickan. Den äldsta är kort och bred och har kapuschongen bakåtskjuten så att ansiktet är synligt. Han håller en skrifrulle i handen och sin stav i den andra. De två andra går bakom honom och Ines kommer allra sist med dockan i ena handen och vävarens hand i den andra. Hon håller andan. Gårdsplatsen ser inte ut som den brukar. Den är full av folk och djur. Gässen betar i offerbålets blomster och hunden skäller oavbrutet. De unga männen står uppställda på rad

framför gårdshuset, sida vid sida med husfolket. Tor står där också, men hon kan varken se Mya eller mamma.

”Vi ska hämta vad som tillhör Kejsaren”, säger den äldsta Väwaren.

”Azurkulle har betalat mer skatt än någon annan. Gudar och förfäder har fått mer än vad de behöver”, svarar husmor hårt.

”Ingen rökpelare har synts från Azurkulle på länge och tioendet vi fick var uselt. Tror folket på gården att gudarna äter skämt kött och gammalt hö? Skulden kan bara avskrivas med straffskatt eller offer.”

Väwaren höjer handen som för att förekomma protester.

”Varför inte börja med att tända offerbålet? Har ni ved och olja?”
Husbonden stirrar förnärmat på honom, naturligtvis har de ved och olja, och han hämtar krukan med den parfymerade oljan och den fint klivna veden som tillhör gårdens rituella bål. Elden tar snart fart under kitteln i svart järn och en blå rökpelare letar sig upp mot himlen och gudarna. Gårdens unga män, drängar och husets söner, tar några steg fram. Skatt kan Vävarna stjäla men offer blir inte stulna utan motstånd. Väwaren som håller Ines i handen släpper henne plötsligt och låter kapuschongen falla. Den rakade hjässan blänker blåsvart i det starka solljuset. Han blinkar förtroligt till Ines som om han tänker berätta en hemlighet.

”Titta nu, för det här är riktig prinsessmagi. Stå helt stilla bakom trädet och rör dig inte”, viskar han och vänder sig om som om han var på väg ut genom porten. Plötsligt tar han sats i ett språng mot ekens stam och gör en baklängesvolt. Han landar med ryggen framför det överrumplade gårdsfolket, och vänder kroppen ett halvt varv. Staven viner över männens ben. Ines har aldrig sett något liknande. Det går så fort att hon fortfarande stirrar på vårdträdets stam när Väwaren gör ett utfall framåt och styr staven med ett tvåhandsgrepp mot de knästående männen som famlar för att hitta balansen. Slaget träffar dem över bröst och ansikten och faller dem till marken. Ines är inte säker på att hon tycker om prinsessmagi. Hon uppfattar snabba rörelser runt omkring på gårdsplatsen. De andra Vävarna springer mot huset. De springer lätt, fötterna nuddar inte vid marken. Tor rusar mot Väwaren vid vårdträdet och han har dragit sin kniv. Tor är längre och betydligt bredare än Väwaren som är snabbare och smidigare och möter drängen på halva vägen. Grå dyker i samma smidiga hopp som de stora barnen brukar göra i vattnet. Volten övergår? i en kullerbytta och kniven blänker till i solen innan den landar i gräset. Tor på knä. Han blöder i ansiktet. Ett vinande ljud får Ines att vända sig om. Hon

hinner se husbonden ducka under en stav. Vävarerna reagerar snabbare än sin motståndare. Med tre steg är han framme och fäller bonden med ett slag. Vävarerna sparkar husbonden i revbenen när han försöker rulla undan åt ena hållet och sparkar honom i huvudet när han försöker kravla åt det andra.

Vävarerna föser ihop gårdens folk med samma rörelser som Mya brukar fösa ihop kreaturen. Ines står ensam kvar med dockan i handen vid vårdträdet. Husmor sitter på huk och drar armarna över huvudet som i skydd. Ines tycker nästan att det ser ut som om hon sitter och kissar. Flickan tittar generat bort. Husbonden står på knä med händerna i ansiktet och gråter och skriker som en barnunge. Ines har aldrig sett husfolket på det sättet. Mamma kan gråta när hon är trött efter en hård arbetsdag och Mya kan skrika när hon blir arg. Men aldrig har hon sett husbonden gråta och skrika på det viset. Ines vill springa därifrån, till mamma och Mya. Vävarerna lösgör nycklarna vid husmors bälte. Han talar inte högt men alla hör vad han säger.

”Din gård är nu en plats för gästar.” Azurkulle är gastmärkt och tystnaden är kompakt. Det är som om gästarnas förbannelse redan har drabbat dem. De två yngre Vävarerna står i givakt i skuggan under eken. De står så nära att Ines kan se vecken i mantlarna som åter är knäppta och linjerna i stålhattorna på deras stövlar. Allas blickar är fästa vid kvinnan som sakta reser sig med böjt huvud. Hon lämnar gårdsstaven till Vävarerna som tecken på underkastelse och går sedan långsamt till det lamslagna gårdsfolket.

Det är först nu någon ser att boningshuset har fattat eld. Offerbålet stenar har välts i striden och nu kryper slickande eldslagor upp längs gräset och tar fatt i det spruckna trävirket på husets långsida. Ines hör att någon skriker och sedan går allt fort. Hon lösgör sig och springer mot gårdsporten. Hon måste till mamma och Mya! Elden knakar och smäller och människor skriker inne i huset. Hon kan se Tor lösgöra sig. Han blöder i pannan och ur näsan och han försöker ta sig in i eldhavet. Vävarerna sparkar honom tills han ligger ihopkrupen med armarna över huvudet. Ines hör hans spruckna röst genom havet av knäppande, knakande och smällande från elden.

”Det är människor därinne! Ni måste öppna dörrarna! Mya är därinne!”

Ines sliter sig loss, hon springer mot människorna som försöker släcka elden, mot Tor som försöker resa sig, mot huset som är antänt på hela långsidan och taket. Hon ser att en av fönstergluggarna som inte har hunnit reglas öppnas. Den är inte större än att man med nöd och näppe kan se ut. Som i en dimma genom tårarna skymtar de kä-raste ansikten hon känner innan de försvinner igen. Ines skriker och skriker. Hon springer fram till Grå och rycker honom hårt i manteln.

”Mamma är därinne, och min syster”, skriker hon och försöker över-rösta ljudet av kaos. Väwaren ler och ropar tillbaka: ”Då hämtar vi nycklarna.” Hon vänder sig mot offerbålet som oskyldigt knastrar vid sidan av det brinnande helvetet. Den äldsta Väwaren nickar lätt och lå-ter nyckeln falla ner i den bubblande oljan. Ines rusar fram och stirrar förfärat ner i kitteln. Det sjuder i ett hav av vitglödgade bubblor. Hon kan inte se nycklarna på botten, men hon vet att i den sjudande röken av sött doftande olja finns mamma och Myas räddning.

”Ines! Hämta nycklarna!” Tor skriker någonstans bakom henne. Grå nickar och pekar på kärlet. Ines slänger sin docka och kavlar upp ärmen. Hakan darrar och hon sväljer. Man får aldrig röra elden, ald-rig någonsin. Man får aldrig röra ett kärl som är varmt för man kan bränna sig. Ines slår händerna för ansiktet. ”Jag kan inte! Det kommer att göra ont!”

”Du hinner, om du är snabb och modig. Som en riktig prinsessa”, säger Grå. Skriken från huset stiger till höga, skärande toner. Tor vrå-lar rätt ut, Ines ser inte kitteln framför sig längre. Tårarna rinner ner i munnen. Hon försöker lirka av kedjorna som bär kitteln på kroken över bålet. Det glödgheta järnet bränner in i hennes fingrar som tvunget måste släppa. Hon försöker igen, men de dumma, dumma fingrarna vill inte lyda. Hon torkar tårarna och vänder sig om. Det stiger ett svart rökmoln från huset som inte längre är synligt. Någon skriker hennes namn och benen ville inte bära henne.

”Du behöver inte om du inte vill. Du har all frihet i världen att inte hämta nycklarna. Friheten att välja, Ines, har alltid ett pris”, säger Väwaren och ler så att näsan guppar. Ines tar upp dockan och håller henne hårt i ena handen. Med allt mod hon kan uppbåda sticker hon ner den andra i det bubblande infernot. Lukten av bränt kött blandas med stickande rök. Hon når inte botten.